

Statens vegvesen

Vedlegg 2 – Forslag til endring av utrykningsforskriften

Høring om forslag til endring av forskrift om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring (utrykningsforskriften)

Høringsfrist: 30. september

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
22. juni 2012

Forslag til endring av forskrift 12. juni 2009 om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring (utrykningsforskriften)

I

I forskrift 12. juni 2009 om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring (utrykningsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1. Virkeområde skal lyde:

Forskriften gjelder krav til fører av utrykningskjøretøy under utrykning, opplæring og prøve. Den gjelder også krav til bevis for utrykningskompetanse og vedlikehold av denne.

Andre krav til fører av utrykningskjøretøy under utrykning reguleres i trafikkreglene.

Ny § 1a skal lyde:

§ 1a. Definisjoner

I denne forskriften forstås med:

- a) *Utrykningskjøring under opplæring*: kjøring når det kan kreves fri veg og som kan innebære en fravikelse av det som er fastsatt i eller i medhold av vegtrafikkloven § 4 til § 9, jf. trafikkreglene § 2 nr. 4. Det forutsettes at blålys og eventuelt sirene benyttes.
- b) *Kompetansebevis*: bevis for å ha gjennomgått utrykningsopplæring og bestått utrykningsprøven for å kunne kjøre utrykning. Kompetansebevis utstedes som kode 160 på førerkortet eller i form av bekreftelse for personer med utenlandsk førerkort. Politi kan utstede eget kompetansebevis.
- c) *Kursarrangør*: offentlig etat, privat foretak eller organisasjon som har utrykningstjeneste som en naturlig og vesentlig del av sin virksomhet som kan tilby opplæringen og hvor statens vegvesen skal kunne føre tilsyn etter § 18, § 19 og § 20.
- d) *Kurs*: organisert opplæring i samsvar med undervisningsplan.
- e) *Timer*: undervisningsperioder på 45 minutter.
- f) *Undervisningsplan*: plan som viser hvordan kursarrangør oppfyller forskriftens krav med de ressurser den har til rådighet. Planen skal gi opplysninger om hvordan kursarrangør gjør bruk av undervisningspersonell, kjøretøy, undervisningsmateriell, arbeidsmåter og øvingsområder for å nå målene i læreplanen.
- g) *Undervisningspersonell*: godkjente utrykningsinstruktør og undervisningsansvarlig.

- h) *Undervisningsansvarlig*: person med det faglige, administrative og pedagogiske ansvaret ved en kursarrangør.

§ 3. Unntak fra krav om kompetansebevis første ledd skal lyde:

Kravet om kompetansebevis for utrykning gjelder ikke for personell tilknyttet en bedrifts industriern dersom utrykning kun skjer innenfor bedriftens lukkede *område som er utenfor offentlig vei eller på vei som ikke er åpen for alminnelig trafikk*.

§ 3. nytt andre ledd skal lyde:

Vedkommende bedrift eller områdets ansvarshavende er ansvarlig for at de aktuelle personene har gjennomgått intern bedriftsopplæring og bestått en ferdighetsprøve.

§ 5. Særregler for Politihøgskolen første ledd skal lyde:

For de forhold som fremgår av § 9 og § 10 bokstav b og c, §14 til § 16 samt kapittel 5 har *Politihøgskolen* ansvaret for at reglene oppfylles.

Kapittel 2. Kompetansebeviset

Gjeldende § 6 andre og tredje ledd blir henholdsvis tredje og fjerde ledd

§ 6. Vilkår for erverv og utstedelse av kompetansebevis første ledd bokstav a og d skal lyde:

Før opplæringen starter har kursarrangør ansvar for at kandidatene

- a) dokumenterer at de medisinske krav for førerkortklasse D er oppfylt gjennom skjema NA0202
- d) dokumenterer arbeidsforhold eller frivillig arbeid som betinger utrykningskjøring eller være under eller ha gjennomført utdanning hvor erverv av kompetanse i utrykningskjøring er relevant. *Dokumentasjonen på arbeidsforhold må ikke være eldre enn 6 måneder.*

§ 6. andre ledd skal lyde:

Dokumentasjon som ikke er unntatt fra offentligheten arkiveres sammen med elevfortegnelsen.

§ 6. fjerde ledd bokstav b og c skal lyde:

- b) ha bestått teoretisk og praktisk utrykningsprøve *etter reglene i § 30 og § 31*
- c) ikke *ha fylt 65 år* ved første gangs utstedelse.

§ 8. Vilkår for fornyelse av kompetansebevis første ledd skal lyde:

Den som skal fornye kompetansebevis må

- a) ikke *ha* fylt 70 år
- b) dokumentere at de medisinske krav for førerkortklasse D er oppfylt gjennom skjema NA0202, jf. § 6 første ledd bokstav a
- c) dokumentere arbeidsforhold eller frivillig arbeid som *beting*er utrykningskjøring.

§ 8. andre ledd skal lyde:

Utgått bevis kan fornyes etter første ledd innen ett år etter utløp. Fornyelse senere enn ett år etter utløp kan foretas etter bestått praktisk prøve. *Fornyelse senere enn 3 år etter utløp kan foretas etter gjennomføring utrykningsopplæring trinn 4.*

Kapittel 3. Kursarrangør

Gjeldende § 9 første ledd blir § 1a bokstav c

§ 9 første ledd oppheves.

Gjeldende § 9 andre til femte ledd blir henholdsvis første til fjerde ledd.

§ 9. Godkjenning av kursarrangør andre ledd bokstav a og c skal lyde:

Søknaden skal inneholde

- a) undervisningsplan som viser hvordan den enkelte kursarrangør skal gjennomføre undervisningen for å oppfylle forskriftens krav, med beskrivelse av hvilke arbeidsmåter som skal benyttes *i hver del av den obligatoriske opplæringen.*
- c) informasjon om organisasjonsnummer, kontoradresse, postadresse, *telefonnummer og epostadresse*, samt hvor opplæringen skal foregå og de utrykningskjøretøy som skal benyttes i opplæringen.

§ 10. Administrative krav til kursarrangør bokstav c og d skal lyde:

Kursarrangør skal

- c) innen 14 dager *melde fra skriftlig om endringer i undervisningspersonell og kjøretøy eller andre forhold som er av betydning for godkjenningen. Endringer av adresse og undervisningslokaler meldes før flytting til ny adresse.*
- d) melde fra til regionvegkontoret og berørte politidistrikt *innen åtte uker før oppstart av opplæring og annen type trening som skal foregå. Meldingen skal inneholde informasjon om sted, dato og varighet for opplæringen og annen type trening, samt hvilke kjøretøy som skal benyttes. Endringer skal meldes 14 dager før oppstart.*

§ 10. nytt andre ledd skal lyde:

Opplæringskort for elever som har avsluttet opplæringen, elevfortegnelse og undervisningsplan skal oppbevares på kursarrangørens kontoradresse. Dokumenter skal oppbevares i minst fem år etter at opplæringen er avsluttet eller i minst fem år etter at opplæringsvirksomheten er avviklet eller godkjenning som kursarrangør er utløpt eller tilbakekalt.

Gjeldende § 12 andre og tredje ledd blir henholdsvis femte og sjette ledd

§ 12. ny andre ledd skal lyde:

Eleven skal registreres i fortegnelsen med fortløpende tildelt elevnummer straks opplæringen starter.

§ 12. nytt tredje ledd skal lyde:

Fortegnelsen skal ajourføres umiddelbart etter at eleven har sluttet.

§ 12. nytt fjerde ledd skal lyde:

Manuell føring av elevfortegnelse skal gjøres innbundet eller heftet i bok med forhåndsnummererte side.

§ 12. nytt sjette ledd skal lyde:

Elevfortegnelsen skal oppbevares i fem år etter at opplæringen er avsluttet.

§ 12. nytt syvende ledd skal lyde:

Det innføres elevfortegnelse ved oppstart av opplæring og når det er fullført.

§ 13. Opplæringskort andre ledd skal lyde:

Utrykningsinstruktøren skal etter hver undervisningsdag attestere på opplæringskortet for de deler av undervisningen som er gjennomført, *med påføring av dato, antall elever og varighet i henhold til rubrikker i fastsatt modell for opplæringskort.*

§13. femte ledd skal lyde:

Opplæringskortet skal oppbevares i *fem* år etter at opplæringen er avsluttet.

§ 13. nytt sjette ledd skal lyde:

Opplæringskort skal være tilgjengelig for representanter fra Statens vegvesen på kursarrangørens kontoradresse.

Kapittel 4. Undervisningspersonell

§ 16. Undervisningsansvarligs plikter første ledd bokstav b, c og d skal lyde:

Den undervisningsansvarlige har ansvar for at utrykningskursene gjennomføres i samsvar med gjeldende regelverk og plikter blant annet å

- b) foreta evaluering av undervisningen og veilede og kontrollere utrykningsinstruktører i alle deler av opplæringen de gir undervisning i.*
- c) påse at bare kvalifiserte utrykningsinstruktører gir undervisning og sørge for at de gjennomgår nødvendig faglig oppdatering*
- d) delta med undervisning i teoretisk og praktisk opplæring*
- e) være kursarrangørs kontaktperson i forhold til Statens vegvesen*
- f) melde til Statens vegvesen sitt elektroniske register opplysninger om obligatorisk opplæring eleven har gjennomført innen 14 dager etter fullført opplæring og senest en dag før praktisk prøve*

§ 16. første ledd ny bokstav g skal lyde:

- g) utarbeide årlig plan og dokumentere gjennomført veiledning.*

Kapittel 5. Tilsyn og reaksjonsmidler

§ 18. Kontroll og tilsyn med kursarrangør tredje ledd andre punktum skal lyde:

Undervisningsplan og *elevfortegnelse* skal være tilgjengelig for representanter fra Statens vegvesen på kursarrangørens kontoradresse.

§ 22. Føreransvaret nytt andre ledd skal lyde:

Ved kjøring til praktisk prøve anses kandidaten som fører av motorvognen.

§ 22. nytt tredje ledd skal lyde:

Under instruktøropplæring, anses instruktøren som er under opplæringen, som fører av motorvognen når det kreves fri veg under kjøringen.

§ 22. nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved vedlikeholdstrening anses utryknings sjåføren som fører av motorvognen.

Kapittel 7. Utrykningsprøven

§ 31. Praktisk prøve syvende ledd oppheves.

Gjeldende § 31 siste ledd blir § 22 tredje ledd.

Kapittel 8. Kjøretøy til opplæring og prøve

§ 34. Kjøretøy til opplæring andre ledd skal lyde:

Kjøretøy til bruk i opplæring etter denne forskrift, skal være personbil med maksimal tillatt totalvekt på *mindre enn* 3500 kg, bredde på minst 1,5 m og minst fire sitteplasser som sikrer gode opplæringsvilkår for alle elevene. Kjøretøyet skal ha en farge lik basisfargen som vanligvis benyttes på utrykningskjøretøy brukt av politi, brannvesen eller ambulansetjeneste. Kjøretøyet skal ha en konstruktiv hastighet på minst *160 km/t* og være utstyrt med dobbel betjeningsinnretning for brems.

§ 34. fjerde ledd skal lyde:

Kjøretøy benyttet til opplæring som ikke medfører utrykningskjøring eller til demonstrasjon der godkjent utrykningsinstruktør selv kjører, er fritatt fra krav om dobbel betjeningsinnretning for brems, og trenger *ikke godkjenning som lærevogn* fra Statens vegvesen.

§ 34. femte ledd skal lyde:

Under opplæring på vei som er åpen for alminnelig ferdsel skal kjøretøyet bak *og på sidene* være tydelig merket "OPPLÆRING" eller "UNDERVISNING".

§ 34. nytt sjette ledd skal lyde:

Opplæringskjøretøy i private foretak skal ha lyssignalutstyr med blått blinkende lys som frakobles og tildekkes eller avmonteres når kjøretøyer ikke benyttes i pågående praktisk opplæring.

Kapittel 10. Avsluttende bestemmelser

§ 39. Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra annen EØS-stat skal lyde:

Regionvegkontoret kan godkjenne fører av utrykningskjøretøy, utrykningsinstruktør og undervisningsansvarlig som har tilegnet seg yrkeskvalifikasjoner i annen EØS-stat gjennom utdanning eller yrkeserfaring. Dette er nærmere regulert i forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra annen EØS-stat på vegtrafikklovens område.

§ 44. første til fjerde ledd oppheves.

§ 44. Frister for oppfyllelse av nye krav skal lydes:

Kravene i § 34 andre ledd må være oppfylt innen 1. juli 2013.